

skládaný

PATCHWORK

ANDREA VOTRUBCOVÁ

výtvarný
kurz

 GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Skládaný patchwork

Andrea Votrubcová

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5180. publikaci

Odpovědná redaktorka Ing. Jana Minářová
Fotografie v knize a na obálce Andrea Votrubcová
Sazba a grafická úprava Jana Řeháková, DiS.
Návrh grafické úpravy a obálky Jana Řeháková, DiS.

Počet stran 112
První vydání, Praha 2013
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2013
Cover Design © Jana Řeháková, DiS., 2013

Doporučení a pracovní postupy v této knize byly autorkou ověřeny, přesto za ně nelze převzít zodpovědnost. Autor ani nakladatelství neručí za jakékoliv věcné, osobní ani majetkové škody. Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-4547-3 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-8554-7 (elektronická verze ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8555-4 (elektronická verze ve formátu EPUB)

obsah

Úvod	7
Výběr látek, příprava, pomůcky	9
Výběr látek	9
Příprava látek	10
Pomůcky	11
Projekty	17
Jednoduché prostírání	17
Podzimní polštářek	27
Obrázek „Vůně kávy“	41
Deka „Clematis“	51
Taška „Jako jed“	71
Hvězdná chňapka	85
Zásobník na pečivo „Otesánek“	93
Náušnice	101
Galerie	106
Pár slov závěrem	111

▲ Obraz: Večer na podzimní louce (použití různých patek a možností šicího stroje)

▲ Taška plná růží (*Skládaný patchwork*)

úvod

Patchwork je záplatou nejen na duši...

Šítí mě bavilo už od malička. Vzpomínám na starý šlapací kovový stroj a speciální taneční rytmus nohou na šlapadle.

Vzpomínám na fronty na cizí časopis o šití v němčině, na radost, když začal vycházet v ruštině. První číslo v češtině mám schované jako velký poklad ještě dnes.

Vzpomínám na první sukni. Sukni bez rozparku. Sukni tak úzkou, že jsem do školy cupitala malými krůčky, ale zato s velkým sebevědomím...

Vzpomínám na první polštář, který jsem darovala, a radost z něj. Svou první deku jsem ušila před neuvěřitelnými dvaceti lety a vůbec jsem netušila, že je vlastně patchworková...

A když jsem patchwork před devíti lety objevila? Spousta nadšení vše vyzkoušet, přijít na to jak, spousta nedospaných rán plných plánování, spousta zamilovaných pohledů (můj muž mi, prosím, promine) a chuť svou radostí někoho dalšího nakazit...

Mám svůj patchworkový svět.

Ať je váš svět plný kousků látek, korálků, vlny, nebo třeba barev a nebo si ho jen zatím hledáte, dovoluji vám vás pozvat na návštěvu do toho mého... Vyzkoušejte si jednoduchý druh skládaného patchworku, některý z malých nebo větších úkolů, které jsem pro vás v knize připravila. Skládaný patchwork je mnohem jednodušší než klasický, látky se opravdu přehybají, vrstvy jsou silnější a nevytahují se při šití. Na stroji budeme potřebovat pouze rovný steh a rovně kráčet bokem patky po okraji látky.

Krok za krokem pojdte ušít dárek pro sebe nebo udělat velkou radost někomu dalšímu. Budu moc ráda, když mi obrázek vaší práce pošlete.

Ája Votrubcová

► Ubrus/obraz:
Čas růží
(kurz: Technika srub)

výběr látek, příprava, pomůcky

Výběr látek

Pro šití tohoto druhu patchworku doporučuji použít 100% bavlněné plátno nebo len. Látky jednobarevné nebo jemné odstíny batikovaných látek na popelínu, které byly použity v knize. Látek není potřeba mnoho a zahraniční tisky látek jsou tak krásné...

Pokud se Vám líbí látky se vzorem, doporučuji vzor opravdu malý a hlavně hustý celoplošný potisk... U látky s velkým vzorem skládání zanikne. Pokud by vzor byl daleko od sebe (byly by v něm mezery, např. kytice květů od sebe více vzdálené), byl by vidět jen v některých dílkách práce a celek by působil velmi roztržštěně.

TIP: Pokud se rozhodneme pro krásný len, určitě doporučuji podžehlit nejprve látku tenkým jednostranně zažehlovacím vlizelínem. Len se hodně táhne a ostřejší hrany přehybů z něj vytvoříme jen na chvíli, po vyprání by celá práce vypadala jen jako pomačkaný hadřík...

▲ BaliBatiky – zajímavé látky vhodné na patchwork

◀ Skládání bloky

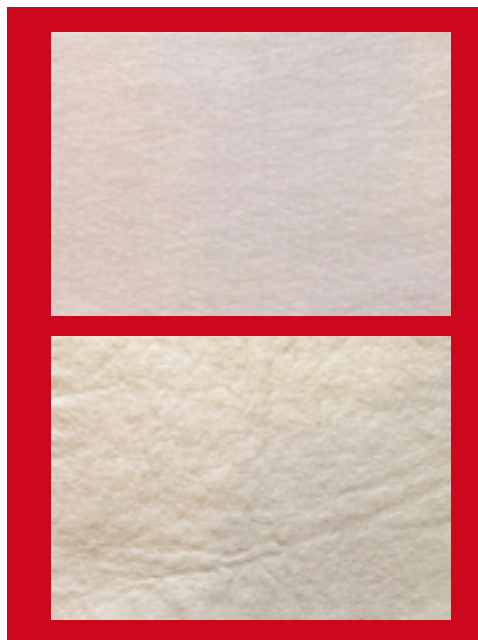
výběr látek, příprava, pomůcky

Příprava látek

Zakoupené bavlněné látky je třeba seprat v pračce na 60 °C a za vlhka pořádně vyžehlit. Látka se tak vysráží. Byla by jistě velká škoda nejdříve ušít polštář a po prvním vyprání zjistit, že se do něj nevejde výplň. Praní se také uvolní ochranná chemická vrstva a dojde k odstranění zbytků uvolněného barviva. Tady bych jistě doporučila prát samostatně nebo použít speciální ochranné „hadříčky“, které vyrábí některé firmy, zabývající se výrobou barviv. Ty do sebe natáhnou uvolněné barvivo v bubnu pračky a tak se barvy do sebe nezapustí. Látky po vyprání pořádně vytáhneme a necháme schnout. Ještě za vlhka je vyžehlíme, aby byly připravené pro naši další práci. V tuto chvíli poznáme, která látka byla naškrobená a budila dojem pevnější látky. Pokud je z ní jemná neforemná textilie, měli bychom zvážit také podžehlení tenkým vlizelínem. Nekvalitní materiál a potisk často způsobí při praní drobné vrásky, které pak nejdou vyžehlit.

▲ Vložení látek do sáčku na praní předejdeme zvláště u malých kousků látek vytřepeň

▲ Příprava látek, ochrana proti zapuštění barev, ukázka před a po vyprání

výběr látek, příprava, pomůcky

Pomůcky

Šicí stroj

Tento druh patchworku je samozřejmě možné šít i v ruce, ale šítí na stroji je mnohem rychlejší a přesnější. Proto bych jeho použití doporučila. Budeme potřebovat pouze rovný steh, u normálního plátna ponecháme hodnotu délky stehu kolem 2,4 mm. Bude-li materiálem len, který podžehlíme tenkým vlizelínem, bude pro jeho zpracování vhodný steh trochu prodloužit. Použijeme hodnotu 3mm.

▲ Kvalitní celokovový šicí stroj je pro práci nezbytný

výběr látek, příprava, pomůcky

Patka

Budeme šít „na šíři patky“ – hrana patky půjde zároveň s látkou. Zkontrolujeme, že máme na stroji nasazenu patku, která je na obě strany od jehly stejně široká. Pokud by nebyla a nemáme možnost takovéto základní patky, je třeba mít toto na paměti a při šití používat pouze jeden bok patky. Jinak by na různých dílkách byl švový přírůstek různě široký. Dílky by pak byly různě velké a nedaly by se k sobě dobře sešívát.

Patky speciální

K dnešním strojům je možné zakoupit zajímavé patky, které vám usnadní práci. Zjistíme si, zda je k našemu stroji možno koupit třeba vysokopřítlačnou patku s horním podáním látky (kráječící patku). Zabrání hnutí vrstev látek po sobě. Určitě se bude také hodit zařízení pro šití do kruhu a páskovač, který umí vyskládat a našít proužek na okraje práce v jednom kroku.

Připravíme si a vyzkoušíme patku látací. Je základním vybavením strojů pro šití bez zoubků spodního podání. Můžeme s ní zdobit volným „malováním“ jehlou celou práci. Některé značky mají u této patky kontrolu délky stehu, vypadá to krásně pravidelně.

Patka s boční zarážkou pro rovné šití nepustí látku dál, a tak budeme šít stále stejně daleko od okraje látek, díly budou stejně velké a budou k sobě dobře sedět.

výběr látek, příprava, pomůcky

▲ Patka pro volné quiltování

▲ Patka s horním podáváním

▲ Patka pro rovné šití

▲ Pomůcka pro šití do kruhu

výběr látek, příprava, pomůcky

Žehlička

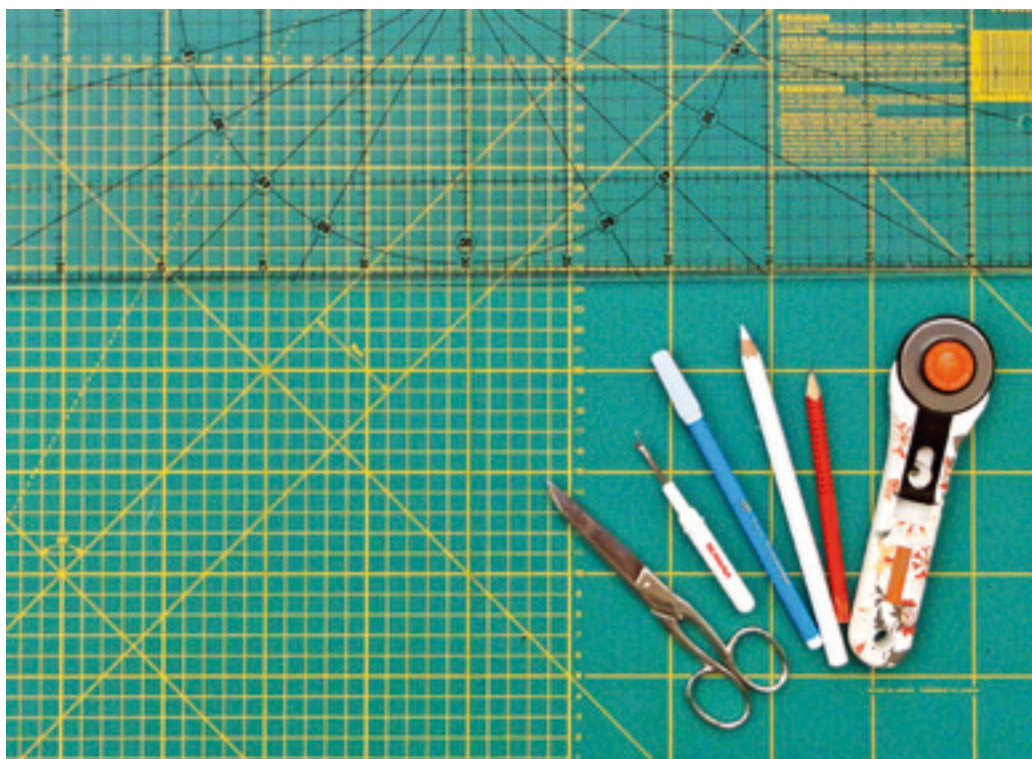
Žehlení bude nedílnou součástí při práci tímto druhem patchworku. Teplotu nastavíme na stupeň bavlny.

TIP: Není vhodné používat při práci napařování. Hodně deformuje látky, pak je obtížné dílky sešít dohromady.

Běžné šicí potřeby

Máme-li patchworkové pomůcky – podložku řezák a řezací kolečko, samozřejmě je použijeme, práci to hodně usnadní. Jinak si připravíme ostré nůžky, pravítko (pravouhý trojúhelník i rovné pravítko – 30 cm), křídou na látku, obyčejnou tužku nebo bílou pastelku. Páráček na stole připravený zmenší pravděpodobnost, že ho budeme potřebovat...

TIP: Máme-li možnost zakoupit si mizící fix, který zmizí po postříkání vodou, nebude tak nutné čistit nebo dokonce prát různá značení na látkách.

▲ Máme-li patchworkové pomůcky: podložku, řezák a pravítko, bude práce snazší. Jinak použijeme ostré nůžky, pravítko trojúhelník, bílou pastelku a obyčejnou tužku.

+

calc r
clean

STEAMER
AUTOMATIC

jednoduché prostírání

Netradičním prostíráním a jeho jednoduchostí určitě překvapíme i samy sebe, mohou se do něj pustit i náctileté šikulky. Prostírání bude mít po ušití rozměry asi 35 × 45 cm. Můžeme šít v ruce nebo na stroji.

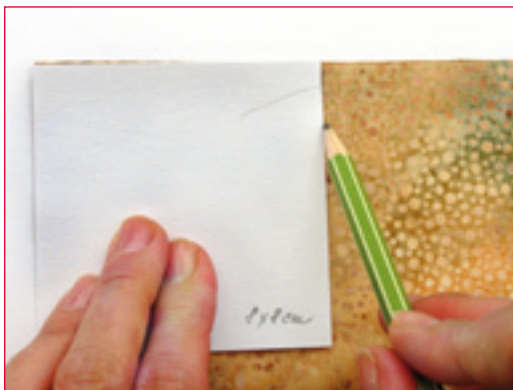
Budeme potřebovat:

- bavlněná plátina jednobarevná, batikovaná nebo malých vzorů, vypraná a vyžehlená, 20 čtverců velikosti 8 × 8 cm
- bavlněné plátno jednobarevné, kontrastní ke všem zvoleným látkám, aby vzor pěkně vynikl, vyprané, vyžehlené, 20 čtverců velikosti 8 × 8 cm
- 50 cm bavlněného plátna v šíři nejméně 110 cm na orámování a na zadní stranu prostírání, vyprané a vyžehlené
- zhutnělý vatelín 40 × 50 cm
- nitě v barvě látek a nitě barevné pro ozdobné prošití
- běžné šicí potřeby: špendlíky, nůžky, jehla

jednoduché prostírání

1. Budeme-li šít ručně, narýsujeme si na čtvrtku čtverec 8×8 cm, vystříháme jej a použijeme jej jako šablonku pro obkreslování všech stran najednou. Podle pravítka není vhodné na látku rýsovat, látka se hrne a čáry po chvíli neudržíme kolmé. Máme-li doma již patchworkovou podložku, řezák a pravítko, samozřejmě je použijeme.

2. Nastříháme nebo nařežeme si z barevných látek 20 čtverců. Stejně tak 20 čtverců z látky jednobarevné, kontrastní k předchozím. Budeme jí říkat barva pozadí.

3. Všech 20 dílků v barvě pozadí přehne me po diagonále na polovinu a zažehlíme. Vzniknou nám tak trojúhelníkové dílky.

jednoduché prostírání

4. Postavíme si obrázek, který bude mít čtyři řady po pěti dílkách. Barvy střídáme podle naší představy. I s obrázkem si můžeme pohrát. Fantazii se meze nekladou...

5. Trojúhelníčky k jednotlivým barevným čtverečkům přišpendlíme, aby se nám při šití neposunovaly.

6. Sklopíme vždy na sebe dva sousední čtverečky a sešijeme dílky do řad. Bude-li šít v ruce, je nutné si 1 cm od okraje nakreslit čáru, po které budeme šít. Při šití na stroji budeme sešívát na šíři patky.

